

IVAN ŽUPANIĆ

Na Rijeci je 4. listopada 1986. godine umro geodet Ivan Županić. Otišao je iz naše sredine sasvih tiho, iako je njegov život bio veoma dinamičan i bogat stvaralačkim uspjesima.

Rođen je 1907. godine u Roveriji — Istra.

Godine 1922. ilegalno se uz očevu pomoć prebacio preko granice u Jugoslaviju i pošao u srednju školu u Krku, gdje je završio 6 razreda gimnazije. U jesen 1928. godine prešao je u Zagreb na Tehničku srednju školu, gdje je 1930. godine završio geodetski odsjek i položio diplomski ispit za geometra sa vrlo dobrim uspjehom.

U svojim ranijim godinama života osjetio je teror fašističkog režima na vlastitim leđima, jer mu je kao emigrantu bio zabranjen povratak u Istru. Materijalna pomoć od strane roditelja bila je za vrijeme školovanja vrlo skromna, jer su i oni vrlo skromno živjeli.

Podučan životnim iskustvom i dobrom literaturom krenuo je poslije škole u državnu službu kao geometar.

Radio je na novom premjeru u Umci, Mladenovcu, Gornjem Milanovcu, Požegi Užičkoj i Kraljevu do 1937. godine kada je premješten u Hvar (Dalmacija) a radio je na likvidaciji agrarne reforme na otoku Visu.

Godine 1941. pred sami rat mobiliziran je, a poslije rasula bivše Jugoslavije premješten u Brčko u katastarsku upravu. Za svo vrijeme okupacije bio je u Brčkom šef katastarske uprave.

Po oslobođenju dao je odmah čitavo svoje stručno i političko znanje u službu naroda. Nesebično i tiho se zalagao na podizanju i obnovi ratom opustošene zemlje. Njegov aktivni i tihi rad u prošlosti i poslije oslobođenja zapažen je od strane političkih i partijskih rukovodilaca i na temelju toga primljen je za člana Partije 01. 10. 1947. godine.

U Brčkom se odmah 1945. godine aktivirao, aktivno je surađivao sa narodnim vlastima, sudjelovao u radu sindikata, a na izborima za narodne vlasti 1947. godine izabran je za tajnika Kotarskog narodnog odbora Brčko. Na toj je dužnosti ostao dok nije po vlastitoj želji premješten u Rijeku, gdje počinje raditi u Geodetskoj upravi na obnovi katastra. Koncem 1949. godine premješten je po potrebi službe u Oblasni narodni odbor Rijeka, na mjesto upravitelja Uprave za geodetsku službu. Na tom mjestu se posebno isticao u organizaciji revizije katastra u oblasti Rijeke, posebno za kotar Buje. Siječnja mjeseca 1952. godine postavljen je za šefa Ureda za izmjeru zemljišta Rijeka, kao novo osnovanog ureda za područje Primorja i Istre. Tu je dao ogroman doprinos u organizaciji službe, posebno na izmjeri zemljišta u koju su počeli ulaziti mladi ljudi sa tek završenom tehničkom školom i fakultetom. Generacije geometara i inženjera prošle su praktičnu školu kroz Ured za izmjeru zemljišta Rijeka, kojeg je vodio Ivan Županić.

Formiranjem Geodetskog zavoda u Rijeci od Ureda za izmjeru zemljišta 1962. godine izabran je za direktora Geodetskog zavoda, kojeg uspješno vodi do 1966. godine.

1967. godine izabran je za direktora novo osnovane radne organizacije za geodetske poslove »Geoprojekt« sa sjedištem u Buzetu. Tu je dao veliki doprinos u stvaranju početnih uvjeta za početak normalnog rada novoosnovane organizacije.

Puno je radio, ali zahtijevao i da drugi rade, na čemu mu najveće priznanje i hvala.

U Radnoj organizaciji »GEOPROJEKT« radio je do 1973. godine kad odlazi u mirovinu.

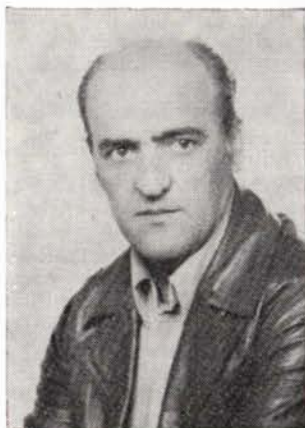
U svom radnom vijeku je veoma puno napravio. Zadužio je geodete a i Društvo u cjelini. Uz stručan rad imao je uvijek vremena da prati i sve tokove u društvu. Bio je i osnivač Društva geodeta Rijeka i njegov prvi predsjednik. Stalno aktivan u društvu inženjera i tehničara, te socijalističkom savezu, Savezu komunista i drugdje.

Za samoprjedoran rad i naročite zasluge, dodijeljeno mu je Priznanje Skupštine općine Rijeka 1965. godine u povodu 20. godišnjice oslobođenja grada, srebrni grb grada Rijeke 1970. godine, Orden rada II reda, Plaketa Geodetskog zavoda Rijeka, Spomen diploma DIT-a Rijeka, Priznanje Društva geodeta Rijeka, Zahvalnica »Geoprojekta« Buzet i Priznanje RO »Geoprojekt« Buzet povodom 15. godišnjice osnutka.

Bio je aktivan takoreći do same smrti. Stalno se interesirao za napredak struke, za poslove, zapošljavanje. Bio je sa nama na svakom susretu geodeta. Uoči posljednjeg na Učki 13. rujna javio se da bi rado došao da se vidi sa kolegama, no da se najbolje ne osjeća. Nitko nije ni pomislio da će tako naglo otići zauvijek.

U ime svih geodeta i prijatelja neka je našem Ivi Županiću velika hvala za veliki doprinos u razvoju geodetske službe i neka mu je vječna slava.

S. Pavletić

VENČI KRIŽMANIĆ

Shrvan teškom i nemilosrdnom bolešću, kolovoza mjeseca 1987. godine umro je u Puli dipl. ing. geodezije Venči Križmanić.

Rođen 1. lipnja 1930. godine u Puli, dočekaao je u svojoj 14. godini prisajedinjenje Istre matici domovini Hrvatskoj.

Dovršivši 1948. god. gimnaziju na Rijeci i u smislu već tada iskazanih sklonosti arhitekturi i građevinarstvu, uposlio se je u Povjerenstvu za građevinarstvo u Rijeci.

1950. godine upisao je studij geodezije koju je 1956. god. diplomirao na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. I kao student bio je geodetski radno djelatnik, radeći 1954. godine u Upravi za triangulaciju i nivelman pri RGU SRH u Zagrebu.

Nakon odsluženog vojnog roka zapošljava se u Zavodu za urbanizam kotara Pule, potom je vršilac dužnosti direktora u Istraprojektu pa i Geoprojektu u Buzetu i konačno postaje rukovoditelj Zavoda za urbanizam, građevinarstvo i komunalne poslove u Puli, sve do 1970. godine. Dugi niz godina, sve od 1970. pa do svoje prerane smrti, bio je direktor Uprave za katastar i geodetske poslove općine Pula.

Za Venči Križmanića može se bez dvojbe ustvrditi da je u geodetskim krugovima važio kao izvanredno inteligentan stručnjak s vrlo velikim znanjem i širokim pogledima na području povijesti i opće kulture i izvan djelatnosti geodezije. Posebno se je to odnosilo na njegovu sklonost proučavanja kulturnog nasljeđa antičke arhitekture cijele Istre a ponajviše same Pule.

Bio je zaljubljenik u tu povijest kao i u osnovne probleme teorije arhitekture. Kao vrsnom poznavatelju stranih jezika, bilo mu je omogućeno praćenje i korištenje bogate literature s tih područja a što je i ujedno posebna kvaliteta u odmjeravanju svih njegovih vrijednosti.

Kroz bogatu svjetsku literaturu sticao je znanja iz povijesti centurijacije Istre, izgradnji pulske arene, izgradnje egipatskih piramida u kao poseban znalac i poznavalac praktičke kartografije proučavao je radove i osnove Ptolomejeve kartografije Sredozemlja.

U tom smislu ostavio nam je svoje vrijedne zapise, od kojih su neki tiskani u Jadranskom zborniku a neki i u italijanskim časopisima kao i u našem Geodetskom listu. Među ostalima vrijedno je istaknuti radove o:

— Rimskoj centurijaciji jugozapadne Istre, gde nas upoznae s iskolčavanjem istarskih cesta u doba Rimljana, podjelom i organizacijom vojnički zauzetih pokrajina i zemljišta a prema posebnim pravima trasiranja međusobno okomitih pravaca »carda i decumena«,

- Modulaciji egipatskih piramida IV dinastije u kojima iznosi »bisere« matematičko astronomskih saznanja i osnova graditelja egipatskih piramida u velikom bogatstvu ali i jednostavnosti u proporcijama njihovih ostvarenja.
- Doprinosu poznavanju oblika amfiteatralnog oblika pulske arene, gdje je pomnim i bogatim geodetskim mjeranjima i matematičkim proračunavanjima, uz visoko znanstveni pristup rješavanju tog problema, dao prilog poznavanju oblika te velebne građevine, dokazujući da je pulska arena građena na osnovi amfiteatralnih policentričnih krugova, koji su elipsi samo slične figure.

Vrijedna je spomena i njegova kritika talijanskog projekcionog sustava Gauss-Boaga kao i studija o valorizaciji obale općine Pula.

Takva stremjenja dovela su Venči Križmanića u poziciju da se na području kartografije dokaže kroz svoj magistarski rad na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu s temom: »Proučavanje, rektifikacija i interpretacija Ptolomejevih geografskih koordinata mjesta, u svrhu utvrđivanja vjerojatnih lokaliteta nestalih naselja u Istri Tim svojim magistarskim radom (kojeg na žalost nije uspio vremenski ostvariti) želio je potaknuti interdisciplinarno istraživanje lokaliteta istarskih gradova Pucinuma (okolica Trsa i Alvuna (okolica Motovuna).

Venči Križmanić je zaista dao vrijedan doprinos razjašnjenju nekih problema šire kulture i izvan okvira geodetske djelatnosti a koji mogu poslužiti kao dokaz o geopolitičkoj pripadnosti Istre i Primorja Hrvatskoj i jugoslavenskoj zajednici.

Sačuvajmo uspomenu i poštivanje na tako vrijedan i nemiran duh tehničke kulture našeg geodetskog kolege i prijatelja Venči Križmanića.

M. Božićnik

TOMICA SEKOVANIĆ

Nakon duge i teške bolesti 29. XII 1986. godine u Novom Marofu umro je geometar Tomica Sekovanić.

Rođen je 14. 10. 1933. godine u Ščepanju kod Novog Marofa u siromašnoj seoskoj porodici. Uz velika odricanja roditelja i braće završio samostalnu školu u Varaždinskim Toplicama, da bi potom pohađao srednju geodetsku školu u Zagrebu gdje je 1953. godine stekao zvanje geometra.

Po odsluženju vojnog roka zapošljava se u tadašnjem Uredu za izmjeru zemljišta Zagreb te je radio na raznovrsnim poslovima diljem Hrvatske, od Dalmacije do Međimurja.

U jesen 1956. godine dolazi u novoosnovani Ured za katastar u Novom Marofu gdje je ostao do kraja radnog i životnog vijeka. 1971. godine imenovan je direktorom na kojoj dužnosti ostaje dugi niz godina djelujući sam ili uz jednog suradnika.

Kao dijete tog kraja i kao čovjek koji se sav predao poslu stekao je ugled i poštovanje kako na stručnom tako i na društvenom planu.

U Zagorju gdje svaki pedalj »grunta« toliko znači, svojim smirenim nastupom i autoritativnošću uspjevao je zadovoljiti i pomiriti i najzavađenije »međaše«.

Kao aktivni član rukovodstva Društva geodeta ZO Varaždin pridonosio je afirmaciji naše struke, a svoje znanje i iskustvo nesebično je prenosio na mlađe kolege. Otišao je prerano iz naših redova, ali još ćemo se mnogo puta nadovezivati na njegove radove i od srca mu iznova za sve reći hvala.

S. Vitez